

ДСТУ EN 671-3:2005

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Пожежна техніка

КРАН-КОМПЛЕКТИ ПОЖЕЖНІ

Частина 3. Технічне обслуговування
пожежних кран-комплектів із напівжорсткими
і плоскоскладаними рукавами

Загальні вимоги
(EN 671-3:2000, IDT)

Видання офіційне

Київ
ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2005

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Український науково-дослідний інститут пожежної безпеки МНС України (УкрНДІПБ) за участю Українського Союзу виробників протипожежної продукції та послуг (УСВПП)

РОЗРОБНИКИ: **М. Откідач**, канд. техн. наук; **О. Гладишев** (науковий керівник); **С. Міщенко**; **В. Приймаченко**; **В. Міщенко**

2 НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 25 травня 2005 р. № 128 з 2006–01–01

3 Національний стандарт відповідає EN 671-3:2000 Fixed firefighting systems — Hose systems — Part 3: Maintenance of hose reels with semi-rigid hose and hose systems with lay-flat hose (Стационарні протипожежні системи. Рукавні системи. Частина 3. Технічне обслуговування рукавних колушок із напівжорсткими рукавами та рукавних систем із плоскоскладаними рукавами). Цей стандарт видано з дозволу CEN

Ступінь відповідності — ідентичний (IDT)
Переклад з англійської (en)

4 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати його повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності треба звертатися до Держспоживстандарту України.

Держспоживстандарт України, 2005

ЗМІСТ

	С.
Національний вступ	IV
Вступ	1
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	2
3 Терміни та визначення понять	2
4 Поточний контроль відповідальною особою	3
5 Облік пожежних кран-комплектів	3
6 Обстеження та технічне обслуговування	3
7 Облік обстеження та технічного обслуговування	4
8 Пожежна безпека під час обстеження та технічного обслуговування	4
9 Усунення дефектів	4
10 Етикетка з даними щодо технічного обслуговування і перевіряння	5
Додаток НА Відповідність термінів	5

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей стандарт є тотожний переклад EN 671-3:2000 Fixed firefighting systems — Hose systems — Part 3: Maintenance of hose reels with semi-rigid hose and hose systems with lay-flat hose (Стаціонарні протипожежні системи. Рукавні системи. Частина 3. Технічне обслуговування рукавних котушок із напівжорсткими рукавами та рукавних систем із плоскоскладаними рукавами).

Технічний комітет, відповідальний за цей стандарт, — ТК 25 «Пожежна безпека та протипожежна техніка».

Стандарт містить вимоги, які відповідають чинному законодавству України.

До стандарту внесено такі редакційні зміни:

— замінено назву стандарту на «Пожежна техніка. Кран-комплекти пожежні. Частина 3. Технічне обслуговування пожежних кран-комплектів із напівжорсткими і плоскоскладаними рукавами. Загальні вимоги»;

— до розділу 2 «Нормативні посилання» долучено «Національне пояснення», виділене рамкою;

— слова «цей європейський стандарт» замінено на «цей стандарт»;

— структурні елементи стандарту: «Обкладинку», «Передмову», «Національний вступ», «Бібліографічні дані» — оформлено згідно з вимогами національної стандартизації України.

Відповідність термінів європейського стандарту до термінів національного стандарту наведено у додатку НА.

Копії стандартів, на які є посилання, можна отримати в Головному фонді нормативних документів ДП «Укр НДНЦ».

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ПОЖЕЖНА ТЕХНІКА

КРАН-КОМПЛЕКТИ ПОЖЕЖНІ

**Частина 3. Технічне обслуговування пожежних кран-комплектів
із напівжорсткими і плоскоскладаними рукавами
Загальні вимоги**

ПОЖАРНАЯ ТЕХНИКА

КРАН-КОМПЛЕКТЫ ПОЖАРНЫЕ

**Часть 3. Техническое обслуживание пожарных кран-комплектов
с полужесткими и плоскоскладываемыми рукавами
Общие требования**

FIXED FIREFIGHTING SYSTEMS

HOSE SYSTEMS

**Part 3. Maintenance of hose reels with semi-rigid hose
and hose systems with lay-flat hose
General requirements**

Чинний від 2006-01-01

ВСТУП

Пожежні кран-комплекти за належних умов є ефективним засобом пожежогасіння з джерелом постійного водопостачання.

Вони особливо важливі на початковій стадії пожежі і їх може ефективно використовувати не-підготовлена особа. Пожежні кран-комплекти повинні мати великий строк експлуатування, але треба усвідомлювати, що їх корисність залежить від технічного обслуговування, метою якого є забезпечення постійної готовності до застосування у разі потреби.

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт дає рекомендації по обстеженню та технічному обслуговуванню пожежних кран-комплектів (далі — ПКК) так, щоб вони могли продовжувати виконувати функцію для якої їх було вироблено, постачено і встановлено, тобто забезпечувати в екстреній ситуації перші дії з гасіння пожежі до того, як будуть задіяні потужніші сили і засоби пожежогасіння.

Цей стандарт застосовують до ПКК у всіх типах споруд.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Цей стандарт містить через датовані та недатовані посилання положення з інших публікацій. Ці нормативні посилання цитуються у відповідних місцях по тексту, а список публікацій наводиться нижче. Для датованих посилань наступні поправки або зміни цих публікацій застосовується до стандарту тільки тоді, коли вони розміщені в ньому. Для недатованих посилань застосовується остання редакція публікації, на яку є посилання (у тому числі поправки).

EN 671-1:2001 Fixed firefighting systems — Hose systems — Part 1: Hose reels with semi-rigid hose

EN 671-2:2001 Fixed firefighting systems — Hose systems — Part 2: Hose systems with lay-flat hose.

НАЦІОНАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

EN 671-1:2001 Стационарні протипожежні системи. Рукавні системи. Частина 1. Рукавні катушки з напівжорсткими рукавами

EN 671-2:2001 Стационарні протипожежні системи. Рукавні системи. Частина 2. Рукавні системи з плоскоскладаними рукавами.

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Нижче подано терміни, вжиті у цьому стандарті та визначення позначених ними понять:

3.1 автоматичний пожежний кран-комплект (ПКК) (*automatic fire hose reel, manual hose reel*)

Протипожежний пристрій, який складається з катушки, трубопроводу, що забезпечує постачання води, автоматичного вхідного запірнього вентиля, під'єданого до катушки, напівжорсткого рукава, перекривального ствола та, за необхідності, спрямовувача рукава [EN 671-1]

3.2 автоматичний запірний вентиль (*automatic stop valve*)

Вентиль, який автоматично спрацьовує на відкривання та закривання

3.3 кваліфікована особа (*competent person*)

Особа, яка пройшла необхідне навчання і має відповідний досвід, якій надано доступ до необхідних інструментів, обладдя та інформації, настановою з експлуатування і ознайомлена зі спеціальними процедурами, рекомендованими виробником, та здатна виконувати і проводити технічне обслуговування відповідно до вимог цього стандарту

3.4 з'єднувальна головка (*coupling*)

Пристрій, який використовують для під'єднання рукава до вентиля та пожежного ствола [EN 671-2]

3.5 пожежна рукавна система (*fire hose system, hose system*)

Протипожежний пристрій, який складається з шафи або кришки, утримувача рукава, ручного вхідного запірнього вентиля, напівжорсткого рукава зі з'єднувальними головками, перекривального ствола [EN 671-2]

3.6 утримувач пожежного рукава (*hose support*)

Пристрій, який використовують для утримання рукава [EN 671-2]

3.7 плоскоскладаний рукав (*lay-flat hose*)

Рукав, який плоско складається, якщо на нього не діє внутрішній гідравлічний тиск [EN 671-2]

3.8 технічне обслуговування (*maintenance*)

Сукупність всіх технічних і адміністративних дій, в тому числі наглядових, з метою збереження стану виробу, в якому він може виконувати необхідну функцію

3.9 ручний пожежний кран-комплект (ПКК) (*manual fire hose reel, manual hose reel*)

Протипожежний пристрій, який складається з катушки, трубопроводу, що забезпечує постачання води, ручного вхідного запірнього вентиля, під'єданого до катушки, напівжорсткого рукава, перекривального ствола та, за необхідності, спрямовувача рукава [EN 671-1]

3.10 ручний запірний вентиль (*manual stop valve*)

Ручний запірний вентиль, приєднаний до пожежного кран-комплекту

3.11 відповідальна особа (responsible person)

Особа(-и), яка відповідає за контроль виконання заходів пожежної безпеки у приміщеннях або в будівлях.

Примітка. Згідно з національними нормами відповідальною особою може бути користувач або власник приміщень

3.12 напівжорсткий рукав (semi-rigid hose)

Рукав, що зберігає круглий поперечний переріз навіть за відсутності внутрішнього гідравлічного тиску

3.13 перекривальний ствол (shut-off nozzle)

Компонент на кінці рукава, який використовують для спрямування і регулювання подавання струменя води [EN 671-1]

3.14 постачальник (supplier)

Сторона відповідальна за виріб, процес або послугу і здатна забезпечити підтримання якості. Це визначення може стосуватися виробників, дистриб'юторів, імпортерів, монтажних та сервісних організацій

3.15 пожежна рукавна котушка, яка повертається (swinging fire hose reel, swinging hose reel)

Рукавна котушка, яка здатна обертатись і повертатись у більше, ніж одній площині та змонтована на одному з таких пристроїв:

- на важелі, який повертається;
- на трубі, яка повертається;
- на дверцятах, які повертаються [EN 671-1].

4 ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ВІДПОВІДАЛЬНОЮ ОСОБОЮ

Періодичні огляди всіх ПКК повинна проводити особа, відповідальна за протипожежну безпеку об'єкта, у терміни, які залежать від умов довкілля і (або) пожежної небезпеки (пожежного ризику), щоб переконатися, що кожний ПКК:

- встановлено у призначеному місці;
- не загороджено, розташовано у помітному місці та має чітку інструкцію з експлуатування;
- не має очевидних дефектів та ознак корозії або протікань.

За необхідності, відповідальна особа повинна вжити заходів щодо негайних коригувальних дій.

5 ОБЛІК ПОЖЕЖНИХ КРАН-КОМПЛЕКТІВ

Щоб перевірити відповідність обладдя ПКК інструкціям виробника, відповідальна особа повинна вести облік щодо точного плану розташування і технічних характеристик обладдя.

6 ОБСТЕЖЕННЯ ТА ТЕХНІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ**6.1 Щорічне обстеження і технічне обслуговування**

Обстеження і технічне обслуговування повинна проводити кваліфікована особа.

ПКК треба перевіряти з повністю розмотаним рукавом, який знаходиться під тиском, за таких умов:

- a) обладдя повинно бути не загороджене, не пошкоджене, а його складові частини та деталі не протікають і не мають ознак корозії;
- b) наявність ясної і чіткої інструкції з експлуатування;
- c) місце розташування чітко позначено;
- d) кронштейни для кріплення на стіні, придатні для використання за призначеністю, закріплені та міцні;
- e) потік води — постійний і достатній (рекомендують використовувати індикатор потоку води та манометр);
- f) манометр, якщо встановлений, повинен працювати задовільно в межах робочого діапазону;

g) рукав на всій довжині повинен бути перевірений на предмет наявності ознак тріщин, викривлень, стирання або пошкодження. Якщо на рукаві виявлено будь-які ознаки дефектів, його треба замінити або провести контрольні випробовування за максимального робочого тиску;

h) рукавні затискачі або кріплення належного типу і надійно закріплені;

i) рукавний барабан вільно обертається у будь-якому напрямку;

j) для котушок, які повертаються, перевірити, щоб стрижень обертався вільно і щоб котушка поверталась на 180°;

к) у ПКК перевірити, щоб запірний вентиль був належного типу, і, щоб функціював;

l) у ПКК з автоматичним запірним вентилям перевірити правильність роботи цього вентиля та ізоляційного допоміжного вентиля;

m) перевірити стан трубопроводу подавання води, особливу увагу треба приділяти гнучким трубопроводам на предмет наявності ознак пошкодження або стирання;

n) за наявності шафи перевірити її на предмет наявності пошкодження і перевірити чи легко відчиняються двері шафи;

o) перевірити, щоб ствол був належного типу і легкий в керуванні;

p) перевірити роботу спрямовувачів рукава і переконатись, що вони правильно і міцно закріплені;

q) залишити ПКК у стані готовому до негайного застосування.

Якщо необхідне всебічне технічне обслуговування, то на ПКК повинно бути нанесено маркування «НЕСПРАВНИЙ», а кваліфікована особа повинна поінформувати про це користувача (власника).

6.2 Періодичне обстеження і технічне обслуговування всіх рукавів

Кожні п'ять років всі рукави треба випробовувати за максимальним робочим тиском згідно з EN 671-1 і (або) EN 671-2.

7 ОБЛІК ОБСТЕЖЕННЯ ТА ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

Після обстеження і необхідних коригувальних заходів (див. 6.1 і 6.2) кваліфікована особа повинна нанести на ПКК маркування «ПЕРЕВІРЕНО». Відповідальна особа також повинна вести облік всіх обстежень і випробовувань. У цьому обліку повинна міститись така інформація:

- дата (рік і місяць) обстеження та випробовування;
- дані про результати випробувань;
- обсяг і дата заміни складових частин і (або) деталей;
- дані про необхідність проведення подальших випробовувань;
- дата (рік і місяць) наступного обстеження та випробовування;
- ідентифікація кожного ПКК.

8 ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА ПІД ЧАС ОБСТЕЖЕННЯ ТА ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

Оскільки обстеження і технічне обслуговування можуть тимчасово знизити ефективність протипожежного захисту:

— залежно від передбачуваної небезпеки, лише обмежена кількість ПКК повинна одночасно підлягати всебічному технічному обслуговуванню на визначеній території;

— повинно бути вжито додаткових заходів щодо пожежної безпеки та розроблено інструкції з безпеки на період технічного обслуговування, а також на періоди, коли перекрито джерела водопостачання.

9 УСУНЕННЯ ДЕФЕКТІВ

Для заміни непридатних складових частин і (або) деталей, з метою подальшого експлуатування ПКК, треба використовувати лише такі (наприклад рукави, стволи, вхідні запірні вентилялі), що відповідають вимогам цього стандарту і поставлені або схвалені постачальником ПКК.

Примітка. Важливо, щоб усі дефекти було усунуто в найкоротший термін із метою повернення усього протипожежного обладдя у задовільний стан.

10 ЕТИКЕТКА З ДАНИМИ ЩОДО ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ І ПЕРЕВІРЯННЯ

Дані щодо технічного обслуговування і обстеження повинні бути зазначені на етикетці, яка не повинна затуляти маркування виробника.

На етикетці повинні бути такі дані:

- слово «ПЕРЕВІРЕНО» (див. розділ 7);
- назва і адреса постачальника ПКК (див. 3.14);
- позначка, яка чітко визначає кваліфіковану особу (див. 3.3);
- дата (рік і місяць) проведеного технічного обслуговування (див. 6.1, 6.2).

ДОДАТОК НА (довідковий)

ВІДПОВІДНІСТЬ ТЕРМІНІВ

Таблиця НА.1 — Відповідність термінів

Термін та визначення згідно з EN 671-3	Термін та визначення згідно з цим стандартом
<p>3.1 автоматична пожежна рукавна катушка (<i>automatic fire hose reel, automatic hose reel</i>) Протипожежний пристрій, який складається з катушки, трубопроводу, що забезпечує постачання води, автоматичного входного запірної вентиля під'єданого до катушки, напівжорсткого рукава, перекривального ствола та, за необхідності, спрямовувача рукава</p>	<p>3.1 автоматичний пожежний кран-комплект (ПКК) Комплект, який складається з автоматичного крана або вентиля, встановленого на трубопроводі протипожежного водопостачання і обладнаного з'єднувальними головками, напірним напівжорстким рукавом із перекривальним стволом, призначений для відбирання води на потреби пожежогасіння</p>
<p>3.2 ручна пожежна рукавна катушка (<i>manual fire hose reel, manual hose reel</i>) Протипожежний пристрій, який складається з катушки, трубопроводу, який забезпечує постачання води, ручного входного запірної вентиля під'єданого до катушки, напівжорсткого рукава, перекривального ствола та, за необхідності, спрямовувача рукава</p>	<p>3.9 ручний пожежний кран-комплект (ПКК) Комплект, який складається з ручного крана або вентиля, встановленого на трубопроводі протипожежного водопостачання і обладнаного з'єднувальними головками, напірним напівжорстким рукавом із перекривальним стволом, призначений для відбирання води на потреби пожежогасіння</p>

УКНД 13.220.10

Ключові слова: пожежна техніка, пожежні кран-комплекти, напівжорсткі рукави, плоскоскладані рукави, технічне обслуговування, загальні вимоги.

Редактор С. Мельниченко
Технічний редактор О. Касіч
Коректор Т. Нагорна
Верстальник Л. Мялківська

Підписано до друку 05.08.2005. Формат 60 × 84 1/8.
Ум. друк. арк. 6,97. Зам. **2627** Ціна договірна.

Науково-редакційний відділ ДП «УкрНДНЦ»
03115, м. Київ, вул. Святошинська, 2